

Doma

Maj je bil, upajmo, zadnji mesec razglašene epidemije v letošnjem letu. Začetni

strah se je polegel, v podjetjih so se sprejeti varnostni ukrepi prijeli in večinoma upoštevali, vprašanja na temo nadomestil za čakanje, kriznega dodatka,...so dobila odgovore. Pojavila se je želja, da se počasi vrnemo v življenje, ki smo ga poznali prej. Ne gre še. Še vedno veljajo določeni ukrepi in še vedno velja vsa previdnost. Nekateri svarijo pred drugim valom, drugi zamahnejo z roko in rečejo, da smo lahko brez skrbi. Kaj in kako bo, nima smisla ugibati.

Veliko naših podjetij je tudi v tem času delovalo. Nekaj težav je bilo ponekod z izplačilom kriznega dodatka. Po naših informacijah so sindikalisti v podjetjih urejali in uredili več kot zaslužen izplačilo. Ponekod so se že, drugje se še dogovarjajo o višini in datumu izplačila regresa. Rok za izplačilo je zadnji dan v juniju, da se ne pozabi. Kasnejša izplačila so možna le ob določenih pogojih in ob soglasju sindikata.

Čisto ob koncu meseca maja je bil sprejet tretji korona zakon. Prinaša marsikaj. Predvsem je bil sprejet z namenom pomoči gospodarstvu in turizmu. Izguba velikega števila delovnih mest ne prinaša nič dobrega. Ne za posameznika in ne za družbo.

Za en mesec je podaljšano subvencioniranje čakanja na delo, določeni pa so tudi zneski pomoči podjetjem za zaposlene, ki jim bodo zaradi pomanjkanja dela lahko omogočili delo samo za krajši delovni čas.

Še marsikaj drugega prinaša tretji korona zakon. Tudi bone za dopust. Tako naj bi vsaj malo omilili težave, s katerimi se srečuje turizem.

Tudi naše delo se počasi vrača v stare tire. Po štirih mesecih bo v juniju sklicana seja izvršnega odbora SKEI, ki ne bo korespondenčna. Delo od doma je že malo pozabljeno, vrnili smo se v pisarne. Po podjetjih se že odvijajo sestanki, pogovori, tudi pogajanja. Ponekod se na žalost napovedujejo odpuščanja, nekatera podjetja poslujejo normalno, večina pa živi v veliki negotovosti. Tako tisti, ki podjetja vodijo, predvsem pa tisti, ki so zaposleni. Negotovost in strah pred izgubo službe nista prijetna občutka. Želimo si, da bi bilo tega čim manj. Vsekakor se bodo sindikalisti opremili z vsemi potrebnimi znanji, da bodo lahko članom nudili pomoč, če jo bodo potrebovali.

Vse naše aktivnosti lahko spremljate tudi na naši spletni strani www.skei.si in na

facebook

Ekonomski podatki

V letu 2019 je v Sloveniji terciarno izobraževanje zaključilo 16.100 študentov, kar je najmanj v zadnjih 10 letih, v letu 2019/2020 pa je bilo v terciarno izobraževanje vpisanih 76.728 študentov.

V letu 2019 smo imeli v Sloveniji v starosti od 16 do 71 let 31% oseb z zelo dobro razvitimi

digitalnimi veščinami, 25% z osnovnimi in 28% s pomanjkljivimi ter 17% brez digitalnih veščin.

Med brezposelnimi je bilo 30% oseb brez digitalnih veščin.

V obdobju I-III 2020/I-III 2019 je bil Sloveniji izvoz višji za 6,5% in uvoz višji za 2,7%: pokritost uvoza z izvozom je bila 105,4%.

V Sloveniji je bila vrednost industrijske proizvodnje v marcu 2020 za 10,7% nižja kot prejšnji mesec in za 7,6% nižja na letni ravni.

Vsi se strinjamo, da pandemija korona virusa (COVID – 19) predstavlja resno grožnjo za globalno gospodarsko rast. The Economist Intelligence Unit je že (samo zaradi škodnih posledic pandemije) v letošnjem letu zabeležil 2,5% padec BDP (v ZDA že 2,9%). Negativni škodni vplivi na gospodarsko rast so zaradi zmanjševanja povpraševanja po blagu (državne odločitve o omejitvi prodaje blaga in storitev) in ponudbe (slabša preskrbljenost dobavnih verig, zlasti iz Azije). Zaradi preventivnih ukrepov izolacije ter negotovosti potrošnikov se zmanjšuje tudi povpraševanje po trajnih izdelkih. Če bi se pandemija podaljšala še v 2. polovico leta, se ocenjuje 3,0% globalni padec BDP, v ZDA celo 5,9%. Zaradi nejasnosti glede obsega in trajanja pandemije institucije pripravljajo več scenarijev pri napovedi padca BDP. Vendar lahko proti koncu leta pričakujemo »odboj« rasti BDP navzgor, čeprav obstoji tveganje, da bo negotovost trajala dlje (negativen vpliv na povpraševanje in gospodarsko rast). Na daljši rok lahko pričakujemo selitev dela proizvodnje iz Kitajske nazaj v države srednje in vzhodne Evrope. Seveda pa je že sedaj jasno, da bo svet poslovanja in dela postal bolj digitalen.

Ministrstvo za finance v letu 2020 za leto napoveduje za Slovenijo primanjkljaj v višini 8,1% BDP in dolg države v višini 82,4% BDP.

V I. četrletju 2020 se je BDP v Sloveniji znižal za 2,3% na I. četrletje 2019 (desezonirano je bil nižji za 3,4%), v primerjavi s 4. četrletjem 2019 pa je bil nižji za 4,5%.

Število delovno aktivnih prebivalcev se je v marcu 2020 glede na prejšnji mesec znižalo za 0,3%, a povečalo za 0,7% glede na marec 2019: imeli smo 895.994 delovno aktivnih, od tega je bilo 801.917 zaposlenih.

Od stroškov dela na zaposleno osebo, ki je v letu 2019 zaslužila 67% povprečne plače zaposlene osebe, je bilo namenjenih za plačilo davčnih bremen 40,3% oz. 59,7% za neto plače (davčna obremenitev je bila višja za 0,5% glede na leto 2018).

Povprečna bruto plača za marec 2020 je znašala 1.758,27€ in je bila nominalno za 0,3% višja kot pred letom dni, neto pa 1.146,11€ in je bila nominalno za 1,6% višja kot pred letom dni. Glede na mesec februar 2020 je bila povprečna bruto plača za marec 2020 nominalno nižja za 2,3% oz. realno nižja za 1,5% (vendar, če bi povprečno bruto plačo izračunali na podlagi plačanih ur, bi bila povprečno nominalno višja za 3,8%). Statistično znižanje povprečne plače je bilo zaradi ukrepov v zvezi s COVID – 19 (po metodologiji SURS se nadomestila, ki jih plača država, ne vključujejo v bruto in neto plačo). Tako se je znižal strošek delodajalca za plače in nadomestila plač.

V aprilu 2020 so se cene industrijskih proizvodov na letni ravni v povprečju znižale za 0,4%: na tujih trgih so se znižale za 1,2%, na domačem trgu pa so se zvišale za 0,3%.

Vrednost kazalnika zaupanja potrošnikov se je maja 2020/maj 2019 znižala za 36 odstotnih točk, od dolgoročnega povprečja pa je bila nižja za 35 odstotnih točk.

Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila v maju 2020 za 6,5 odstotnih točk višja kot v aprilu 2020 in za 33,2 odstotne točke nižja od dolgoročnega povprečja, glede na maj 2020 pa je bila nižja za 40,8 odstotne točke.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila maja 2020 za 12 odstotnih točk višja kot aprila 2020, glede na maj 2019 pa je bila nižja za 30 odstotnih točk oz. za 27 odstotnih točk nižja od dolgoročnega povprečja.

Cene uvoženih proizvodov so bile v aprilu 2020 v povprečju za 4,9% nižje kot pred 1 letom (največje znižanje po letu 2009, ko je bilo 5,0%); cene proizvodov, dobavljenih iz držav evrskega območja so se znižale za 5,2%, zunaj evrskega območja pa so bile nižje za 4,5%.

V 1. četrtletju 2020 vpliva epidemije na trg dela v Sloveniji še ni bilo zaznati po anketni brezposelnosti, saj je stopnja anketne brezposelnosti znašala 4,6% (za 0,3 odstotne točke manj kot v istem obdobju lani).

V maju 2020 je bila mesečna inflacija 0,9%, letno V 2020/V 2019 je bila deflacija -1,2%, I-V 2020 je bila deflacija -1,0%, medletna inflacija V 2020 – VI 2019/V 2019 – VI 2018 je bila 1,2%.

Naraščanje kupne moči povprečne slovenske neto plače

Pri neto plači je najpomembnejše to, kaj oz. koliko si lahko za njo kupimo. Tudi zaradi aktivnega socialnega dialoga/kolektivnih pogajanj med sindikati in delodajalci so v Sloveniji plače naraščale hitreje kot cene (realna rast plač) – po Statopisu 2020 smo lahko kupovali večinoma več dobrin (prikaz za leta: 1991, 2005 in 2018:

Dobrina	1991	2005	2018
1 kg kruha	397	405	513
1 kg jedilne moke	693	1223	1656
1 kg sv. meso (kotlet)	612	144	237
1 l jedilno olje	237	483	781
1 kg jabolk	280	973	809
1 kg krompirja	787	2266	1419
1 kg beli sladkor	409	845	1317
1 kg kava	36	112	118
1 l naravno žganje	60	73	76
Kino vstopnica	192	168	194

Morda je presenetljivo: v letu 2018 so bili v Sloveniji najbolj zadovoljni mladi med 16 in 29 let (samoocena od 1 do 10):

- življenje 8,1; (od 30 do 49 let 7,5; nad 50 let 6,8)
- finance 7,0; (od 30 do 49 let 6,4; nad 50 let 5,9)
- služba 7,6 (od 30 do 49 let 7,5; nad 50 let 7,3)

Poslana strokovna gradiva

- Slovenska produktivnost
- Vprašanje prenove delovanja sindikatov
- Sindikalna lista za maj 2020
- Primerjava plač za marec 2020

Aktivnosti sindikalnih podružnic SKEI

- Usmerjena aktivnost: podaljšanje roka za odgovore na vprašalnik o Transformacijskem atlasu (digitalizacija)
- SAFILO d.o.o., predlog za spreminjanje in dopolnjevanje podjetniške KP

Iz Uradnih listov RS

- Št. 64 z dne 7.5.2020: Sklep o najnižji in najvišji pokojninski osnovi, najnižji pokojnini, najnižji osnovi za odmero nadomestil z invalidskega zavarovanja in najvišjem znesku nadomestila za čas poklicne rehabilitacije, Sklep o zgornjih mejah za izplačilo dela vdovske pokojnine, Odlok o začasnih ukrepih pri izvajanju obveznega zdravstvenega zavarovanja zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID – 19, Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja COVID – 19 na mejnih prehodih na zunanji meji in kontrolnih točkah na notranjih mejah RS
- Št. 65 z dne 8.5.2020: Odlok o prenehanju veljavnosti Odloka o začasnih ukrepih na

področju zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID – 19, Odlok o začasni prepovedi, omejitvah in načinu izvajanja javnega prevoza potnikov na ozemlju RS, Odlok o spremembi in dopolnitvah Odloka o začasni prepovedi zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja ter univerzah in samostojnih visokošolskih zavodih, Odlok o začnih ukrepih na področju opravljanja zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID – 19

- Št. 66 z dne 11.5.2020: Odlok o prepovedi opravljanja mednarodnega zračnega prometa v RS
- Št. 67 z dne 13.5.2020: Uredba o izvajanju ukrepa poročila po Zakonu o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID – 19, Uredba o izvajanju 65. člena Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID – 19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo, Odlok o prenehanju veljavnosti Odloka o obveznem razkuževanju večstanovanjskih stavb, Odlok o začasni prepovedi zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja, Odlok o omejitvah ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v RS, Odlok o začnih ukrepih na področju izvajanja pripravništva delavcev in zdravstvenih sodelavcev v času epidemije COVID – 19, Odlok o spremembi in dopolnitvah Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom, šolam vožnje in pooblaščenim organizacijam s področja voznikov in vozil v RS, Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o začnih pogojih za izvajanje športne dejavnosti, Naznanilo o odobritvi sheme državne pomoči št. SA.56999 (2020/N) po Zakonu o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID – 19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo.
- Št. 68 z dne 14.5.2020: Odlok o preklicu epidemije nalezljive bolezni SARS – Cov – 2 (COVID – 19), Odlok o odrejanju in izvajanju,

povezanih s preprečevanjem širjenja COVID – 19, na mejnih prehodih in na kontrolnih točkah na notranjih mejah RS, Odlok o določitvi seznama blaga za spopadanje s posledicami epidemije COVID – 19, ki je začasno oproščeno uvoznih dajatev in plačila davka na dodano vrednost pri uvozu

- Št. 69 z dne 15.5.2020: Odlok o začasni splošni omejitvi zbiranja ljudi na javnih mestih v RS
- Št. 70 z dne 25.5.2020: Odlok o začnih pogojih za izvajanje športne aktivnosti
- Št. 71 z dne 17.5.2020: Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja COVID – 19, na mejnih prehodih na zunanji meji in kontrolnih točkah na notranjih mejah
- Št. 73 z dne 20.5.2020: Odredba o prenehanju veljavnosti Odredbe o omejitvi določenih pravic zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev
- Št. 74 z dne 20.5.2020: Uredba o metodologiji za ocenjevanje škode, pogojih in postopku določitve javnih sredstev iz točke b) 2. odstavka 20. a) člena Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID – 19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstva, Sklep o ugotovitvi prenehanja razlogov za začasne ukrepe v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni VARS – COVID – 2 (COVID – 19)
- Št. 75 z dne 22.3.2020: Sklep o spremembi in dopolnitvi Sklepa o makrobonitetnih omejitvah kreditiranja prebivalstva
- Št. 76 z dne 25.5.2020: Odlok o odrejanju in izvajanju ukrepov za preprečitev širjenja nalezljive bolezni COVID – 19 na mejnih prehodih na zunanji meji in na kontrolnih točkah na notranjih mejah RS